

Δημήτρης Ρόκος

Τα Πανεπιστήμια αντιστέκονται στην εμπορευματοποίηση της Παιδείας ως θεμελιακού θεσμού Μόρφωσης και Πολιτισμού

Το 2003 εκδόθηκε από τις Εναλλακτικές Εκδόσεις το βιβλίο μου *Νόμος Πλαίσιο 1268/82 για την Ανώτατη Παιδεία. Πριν, Κατά και Μετά Είκοσι Έτη*, με κείμενά μου από το 1982, τα οποία τεκμηριώναν την ανάγκη για βαθιά διαρθρωτική αλλαγή στο θεσμικό πλαίσιο των αναχρονιστικών, νεποτικών και αντιδημοκρατικών ΑΕΙ της «έδρας», στην οποία αλλαγή ο Νόμος έδωσε θεσμική υπόσταση. Η ριζοσπαστική αυτή θεσμική πρωτοβουλία της τότε κυβέρνησης κατοχύρωνε και κατοχυρώνει ως αποστολή των πλήρως αυτοδιοικούμενων κατά το Σύνταγμα Α.Ε.Ι. την παροχή Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών σπουδών, διαλεκτικά δεμένων με την ανάπτυξη της Έρευνας, στο πλαίσιο μιας εθνικής στρατηγικής ολοκληρωμένης ανάπτυξης της Παιδείας, ως Μόρφωσης και Πολιτισμού, αλλά και του τόπου μας γενικότερα.

Το βιβλίο αυτό, συνέχεια του βιβλίου *Αλλαγή στην Παιδεία. Παιδεία για την Αλλαγή*, το οποίο εκδόθηκε από τον Παρατηρητή στη Θεσσαλονίκη το 1981, περιλάμβανε μεταξύ άλλων και τα κείμενα:

- «Το τέλος του Πανεπιστημίου (;) ή το Πανεπιστήμιο στην Εποχή της Λευκής Βίβλου», που δημοσιεύτηκε το 1997 και στο περιοδικό *Ουτοπία*, στο τεύχος 24, Μάρτιος-Απρίλιος (σ. 107-127)
- της εισήγησής μου «Η Φύση, η Αποστολή και ο Δημόσιος Χαρακτήρας του Πανεπιστημίου Σήμερα» στο 5ο Συνέδριο του Τομέα Φιλοσοφίας του Πανεπιστη-

μίου Ιωαννίνων με θέμα «Το Πανεπιστήμιο στην Κοινωνία που Αναδύεται» (1997) που δημοσιεύτηκε στα *Πρακτικά* του από τις εκδόσεις *Ελληνικά Γράμματα* το 1999 (σ. 17-43).

Σε ανύποπτο λοιπόν χρόνο και περότη απ' ολόκληρη την Ευρώπη, η *Ουτοπία* είχε ασχοληθεί προφητικά με το μέλλον που «ετοιμάζε για μας χωρίς εμάς», η αυτονομημένη από εθνικές πολιτικές και αποφάσεις των εθνικών κοινοβουλίων αλλά και του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου γραφειοκρατία των Βρυξελλών. Και μάλιστα στα θέματα Παιδείας και της απόλυτα διαζωγής απ' αυτήν Επαγγελματικής Κατάρτισης, που τόσο η Συνθήκη της Ρώμης, (άρθρα 126 και 127, 1957) όσο και η Ενοποιημένη Απόδοση της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (πανομοιότυπα άρθρα 149 και 150. Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C325 της 24.12.2002) αναγνωρίζουν διαχρονικά και θεωρούν σταθερά ότι αποτελούν, λόγω της φύσης και της σημασίας τους, προνομιακά αντικείμενα άσκησης εθνικών πολιτικών.

Οι Κυβερνήσεις της Ελλάδας, και ιδιαίτερα η σημερινή, με συμφωνία της αξιωματικής αντιπολίτευσης, φαίνεται όχι μόνο ότι είναι αδιάβαστες, αλλά και ότι εθελουφλούν σινειδητά, παραβιάζουν συστηματικά τη Συνθήκη της Ρώμης, αλλά και απεμπτολούν νεοραλικής σημασίας για κάθε κράτος-μέλος θεμελιώδη δικαιώματα, σε αγαστή σύμπτωση με τις ομογενοποιημένες πολιτικές δυνάμεις που διαχειρίζονται την εξουσία στην Ευρω-

παϊκή Ένωση, τα τελευταία χρόνια αποθέωσης της ασιδότης κυριαρχίας των αγορών. Παραθέτουμε λοιπόν στη συνέχεια τα άρθρα 149 και 150, μήπως και την τελευταία στιγμή, πριν ανοίξει και στην Ελλάδα ο ασκός του Αιόλου, αντιληφθούν οι κρατούντες ότι με ασίγησστη αμέλεια και υπερβάλλουσα διάθεση υποτέλειας (;) εκχώρησαν και εκχωρούν, στη γραφειοκρατία των Βρυξελλών και τους κερδοσκόπους επιχειρηματίες (που θέλουν να βλέπουν το πολίτιμο δημόσιο κοινωνικό αγαθό και δικαίωμα για κάθε πολίτη ως φθηνή τεχνική επαγγελματική κατάρτιση αναλόσιμων και ευέλικτα απασχολήσιμων στο όνομα της ψευδεπίγραφης «ανταγωνιστικότητας»), το μέλλον της Ευρώπης.

Γιατί η κυριαρχία της αγοραίας αντίληψης της «ανάπτυξης» με πυρήνα την «ανταγωνιστικότητα», την «καινοτομία», την «επιχειρηματικότητα» και τις «ευέλικτες μορφές εργασίας» (δες Παρίσι, Μάρτιος 2006), όπως αυτές οριοθετούνται από τις ανάγκες της αντί πάσης θυσίας μεγιστοποίησης της κερδοφορίας και της ικανοποίησης κοντόφθαλμων αρπακτικών συμφερόντων των επιχειρήσεων (οι οποίες επιβάλλουν τις θελήσεις τους στους πολιτικούς), φθάνουν για δεύτερη φορά στην Ελλάδα, στην εθελόδοιλη (;) αναθεώρηση του Συντάγματος (τώρα του άρθρου 16, Παιδεία, Τεχνολογία, Επιστήμη), με στόχο:

- την ολοκληρωτική ιδιωτικοποίηση και την απόλυτη εμπορευματοποίηση του πολίτιμου, όπως προαναφέρθηκε, δημόσιου κοινωνικού αγαθού και δικαιώματος κάθε πολίτη στην παιδεία, τη μόρφωση και τον πολιτισμό και
- την ανατροπή των θεμελιωδών διατάξεων του Νόμου Πλαισίου για τα Α.Ε.Ι..

Το άρθρο 149 της Συνθήκης της Ρώμης, Κεφάλαιο 3, Παιδεία, Επαγγελματική Εκπαίδευση και Νευλαία (2002) ορίζει τα εξής:

«1. Η Κοινότητα συμβάλλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών-μελών και, αν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και την πολιτιστική και γλωσσική τους πολυμορφία.

2. Η δράση της Κοινότητας έχει ως στόχο:

- να αναπτύσσει την ευρωπαϊκή διάσταση της παιδείας, μέσω ιδίως της εκμάθησης και της διάδοσης των γλωσσών των κρατών-μελών,
- να ευνοεί την κινητικότητα φοιτητών και εκπαιδευτικών, μεταξύ άλλων και μέσω της ακαδημαϊκής αναγνώρισης διπλωμάτων και περιόδων σπουδών,
- να προωθή τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων,
- να αναπτύσσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των εκπαιδευτικών συστημάτων των κρατών-μελών,
- να ευνοεί την ανάπτυξη των ανταλλαγών νέων, καθώς και οργανωτών κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων,
- να ενθαρρύνει την ανάπτυξη της εκπαίδευσης εξ αποστάσεως.

3. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς σε θέματα παιδείας, και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης.

4. Προκειμένου να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο:

- αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 251 και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και με την Επιτροπή των Περιφερει-

ών, θεσπίζει δράσεις ενθάρρυνσης, χωρίς να εναρμονίζει τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των κρατών-μελών.

- αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία προτάσεις της Επιτροπής, διατυπώνει συστάσεις».

Άρθρο 150:

«1. Η Κοινότητα εφαρμόζει πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία στηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών-μελών, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών-μελών για το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

2. Η δράση της Κοινότητας έχει ως στόχο:

- να διευκολύνει την προσαρμογή στις μεταλλαγές της βιομηχανίας, ιδίως μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και του επαγγελματικού αναπροσανατολισμού.
- να βελτιώνει την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και τη συνεχή κατάρτιση, για να διευκολύνεται η επαγγελματική ένταξη και επανένταξη στην αγορά της εργασίας,
- να διευκολύνει την πρόσβαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και την ενίσχυση της κινητικότητας των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων και ιδίως των νέων,
- να τονώνει τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων στον τομέα της κατάρτισης,
- να αναπτύσσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των συστημάτων κατάρτισης των κρατών-μελών.

3. Η Κοινότητα και τα κράτη-μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς σε θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης.

4. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με τη

διαδικασία του άρθρου 251 και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, θεσπίζει μέτρα για να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, χωρίς να εναρμονίζει τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των κρατών-μελών».

Όπως ρητά φαίνεται από τα άρθρα 149 και 150 της Συνθήκης της Ρώμης στην πιο πρόσφατη «παρωμένη» έκδοσή της το 2002, η Κοινότητα μόνο «ενθαρρύνει, υποστηρίζει, συμπληρώνει, θεσπίζει δράσεις ενθάρρυνσης, διατυπώνει συστάσεις», και πάντα «σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και την πολιτιστική και γλωσσική τους πολυμορφία», «χωρίς να εναρμονίζει τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των κρατών-μελών».

Άρα,

- ο Ενιαίος Ευρωπαϊκός Πανεπιστημιακός Χώρος,
- η Μπολόνια και οι επιγονοί της,
- οι χωρίς ακαδημαϊκές αρχές και αξίες αξιολογήσεις των Πανεπιστημίων ως εργοστασίων παραγωγής προϊόντων και προσέλκυσης πελατών,
- η νομοθέτηση Διεθνούς Πανεπιστημίου με διδασκαλία στην Αγγλική γλώσσα,
- ο ορμηγυδός νομοθετημάτων με προφανείς αντισυνταγματικότητες στις αργωμένες και προχειρότατες προετοιμασίες των σχετικών σχεδίων νόμων,
- η αλαζονική δήλωση επιθυμίας ανατροπής των θεμελιωδών άρθρων 1 και 2 του Νόμου Πλαισίου 1268/82 για τα ΑΕΙ,
- οι βολικές προτάσεις εξωθεσμικών επιτροπών «σοφών»,
- η επίκληση κάθε πικραμένου να ρίξει το

λίθο τον αναθέματος στο Δημόσιο Πανεπιστήμιο των «μετριοτήτων» και, το αποκορύφωμα όλων,

- η προσπάθεια ανατροπής του άρθρου 16 του Συντάγματος.

είναι ψηφίδες μιας πολιτικής υποτελείας, σ' αυτό που κάποιοι νομίζουν ότι θα ήθελε η Ευρωπαϊκή Ένωση και σπεύδουν να πλειοδοτήσουν (μαζί με τους ομολόγους τους στα άλλα κράτη-μέλη), στο θάνατο της Παιδείας, ως Μόρφωσης και Πολιτισμού και της Ελεύθερης Έρευνας, ως βασικής αποστολής του Δημόσιου Πανεπιστημίου, για την παραγωγή και διάδοση νέας γνώσης αλλά και ως θεμελίου για την αξιοβίωτη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη όλων των πολιτών της Ευρώπης, αλλά και των χωρών τους, ταυτόχρονα σε οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτισμικό και τεχνικό/τεχνολογικό επίπεδο, σε διαλεκτική αρμονία και με σεβασμό στο φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον τους (Ρόκος 2003α).

Ο υπογραφόμενος με τα κείμενά του που προαναφέρθηκαν (Ρόκος 2003) αλλά και τα κείμενα στον ίδιο τόμο:

- «Για τα ιδιωτικά “πανεπιστήμια”, 1998,
- «Σκέψεις για τις προϋποθέσεις, το σχεδιασμό και την ανάπτυξη μιας δημιουργικής στρατηγικής προοπτικής για το Ε.Μ. Πολιτεχνείο», 1999,
- «Πρόταση πρωτοβουλιών ανάπτυξης κινήματος παιδείας από το Ε.Μ.Π.», 2000,
- «Σχέδιο Νόμου για τις μεταπτυχιακές σπουδές και την έρευνα», 2000 και
- «Ενίσχυση της Αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι.», 2000

και ακόμα με το πιο πρόσφατο (Ρόκος 2005) «Η Πανεπιστημιακή Διανόηση στα χρόνια της χολέρας», απέδειξε ότι δεν πιστεύει ότι τα πάντα είναι ρόδινα στο Δημόσιο Πανεπιστήμιο.

Η σκληρή και αναλυτική κριτική αλλά

και η αυτοκριτική μου για τις ευθύνες όλων των πανεπιστημιακών δασκάλων, για πράξεις και παραλείψεις και για έλλειψη φαντασίας και ανάληψης δημιουργικών πρωτοβουλιών εξάντλησης των ορίων των δυνατοτήτων της πλήρους αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι., σε καμία περίπτωση δεν νομιμοποιεί και δεν δικαιολογεί πράξεις της κυβέρνησης και της αξιωματικής αντιπολίτευσης οι οποίες υποβαθμίζουν, απαξιώνουν και οδηγούν στην καταστροφή το Δημόσιο Πανεπιστήμιο και συμβάλλουν στην παράδοση των «πελατών» του στα αδηφάγα ιδιωτικά συμφέροντα. Τα συμφέροντα δηλαδή που οραματίζονται κομμάτια της πίτας, πιστοποιημένες και συνειπώς νομιμοποιημένες συμφωνίες franchising με πανεπιστήμια τρίτης κατηγορίας του εξωτερικού (ή και καλύτερα), που η δική τους υποβάθμιση και απαξίωση από τις ομόλογες κυβερνητικές επιλογές των χωρών τους θα τα οδηγήσει για την επιβίωσή τους σε εισπρακτικές διαδικασίες συνεργασιών με τους αετονύχηδες της ελεύθερης κερδοσκοπίας και τους ματαιόδοξους δημάρχους και νομάρχες που φιλοδοξούν να γίνουν «Πρυτάνεις» ή «Πρόεδροι» δήθεν Πανεπιστημίων, αλλά είναι ανίκανοι κάθε χρονιά (και χωρίς πόρους) να ξεβουλώνουν τα φρεάτια, για να αποφεύγονται οι πλημμύρες, οι καταστροφές των οικοσυστημάτων, αλλά και οι ανθρώπινες απώλειες των ψηφοφόρων τους, ακόμη και από τις μικρότερες νεροποντές.

Και τώρα τι κάνουμε;

Αν η απεργία (με στέρηση μισθού) και όχι η βολική αποχή όλων των Πανεπιστημιακών δασκάλων όλων των Α.Ε.Ι. της χώρας, που με οδύνη αποφάσισαν, δεν σταματήσει την κατρακύλα της Κυβέρνησης και της αξιωματικής αντιπολίτευσης στην πορεία απόλυτης προσαρμογής τους σ' αυτά που επιτάσσουν τα συμφέροντα των αγορών, (τα οποία φαι-

νεται ότι χαράσσουν και τις πολιτικές Παιδείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης), στο κλίμα που αναπτύχθηκε ήδη στη Γαλλία για σχετικά θέματα, οι συνέπειες θα είναι βαρύτερες για το μέλλον του τόπου μας και τη νεολαία μας, αλλά και για την Ευρώπη, η οποία, τουλάχιστον στη θεωρία, με τη Συνθήκη της Ρώμης, σέβεται το «αυτεξούσιον» των κρατών-μελών στα ειδικά θέματα για το μέλλον της παιδείας, της επιστήμης, της έρευνας, της απασχόλησης και της νεολαίας.

Οι ευθιnés βέβαια θα βαρύνουν τους «βασιλικότερους των βασιλέων» εκπροσώπους των δύο μεγάλων κομμάτων της χώρας, αλλά και όσους από εμάς δίνουν την ψήφο τους σ' αυτούς που θέλουν να αναθεωρήσουν το παρακάτω (για να το ξαναθυμηθούμε) άρθρο 16 του Συντάγματος για την θεσμική προστασία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων μας:

1. Η τέχνη και η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες, η ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους. Η ακαδημαϊκή ελευθερία και η ελευθερία της διδασκαλίας δεν απαλλάσσουν από το καθήκον της υπακοής στο Σύνταγμα.

2. Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους και έχει σκοπό την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης και τη διάπλαση τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες.

3. Τα έτη υποχρεωτικής φοίτησης δεν μπορεί να είναι λιγότερα από εννέα.

4. Όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας, σε όλες τις βαθμίδες της, στα κρατικά εκπαιδευτήρια. Το Κράτος ενισχύει τους σπουδαστές που διακρίνονται, καθώς και αυτούς που έχουν ανάγκη από βοήθεια ή ειδική προστασία, ανάλογα με τις ικανότητές τους.

5. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται

αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση. Τα ιδρύματα αυτά τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους, έχουν δικαίωμα να ενισχούνται οικονομικά από αυτό και λειτουργούν σύμφωνα με τους νόμους που αφορούν τους οργανισμούς τους. Συγχώνευση ή κατάτμηση ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων μπορεί να γίνει και κατά παρέκκλιση από κάθε αντίθετη διάταξη, όπως νόμος ορίζει.

Ειδικός νόμος ορίζει όσα αφορούν τους φοιτητικούς σιλλόγους και τη συμμετοχή των σπουδαστών σ' αυτούς.

6. Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί. Το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό τους επιτελεί επίσης δημόσιο λειτουργήμα, με τις προϋποθέσεις που νόμος ορίζει. Τα σχετικά με την κατάσταση όλων αυτών των προσώπων καθορίζονται από τους οργανισμούς των οικείων ιδρυμάτων.

Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων δεν μπορούν να παύονται προτού λήξει σύμφωνα με το νόμο ο χρόνος υπηρεσίας τους παρά μόνο με τις ουσιαστικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 88 παράγραφος 4 και ύστερα από απόφαση συμβουλίου που αποτελείται κατά πλειοψηφία από ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει το όριο της ηλικίας των καθηγητών των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, εφόσον εκδοθεί ο νόμος αυτός οι καθηγητές που υπηρετούν αποχωρούν αυτοδικαίως μόλις λήξει το ακαδημαϊκό έτος μέσα στο οποίο συμπληρώνουν το εξηκοστό έβδομο έτος της ηλικίας τους.

7. Η επαγγελματική και κάθε άλλη ειδική εκπαίδευση παρέχεται από το Κράτος και με σχολές ανώτερης βαθμίδας για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από τρία χρόνια, ό-

πως προβλέπεται ειδικότερα από το νομο, που ορίζει και τα επαγγελματικά δικαιώματα όσων αποφοιτούν από τις σχολές αυτές.

8. Νόμος ορίζει τις προϋποθέσεις και τους όρους χορήγησης άδειας για την ίδρυση και λειτουργία εκπαιδευτηρίων που δεν ανήκουν στο Κράτος, τα σχετικά με την εποπτεία που ασκείται πάνω σ' αυτά, καθώς και την υπηρεσιακή κατάσταση του διδακτικού προσωπικού τους.

Η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες απαγορεύεται.

9. Ο αθλητισμός τελεί υπό την προστασία και την ανώτατη εποπτεία του Κράτους. Το Κράτος επιχορηγεί και ελέγχει τις ενώσεις των αθλητικών σωματείων κάθε είδους, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει επίσης τη διάθεση των ενισχύσεων που παρέχονται κάθε φορά στις επιχορηγούμενες ενώσεις σύμφωνα με τον προορισμό τους.

Τα θεμελιώδη άρθρα 1 και 2 του Νόμου 1268/82 (ΦΕΚ τ. 87, Α') τα οποία κανένας Υπουργός, καμιάς από τότε κυβέρνησης, δεν τόλμησε ν' αλλάξει έχουν ως εξής και είναι αυτονόητη η ανάγκη μαχητικής και τεκμηριωμένης υπεράσπισής τους από όλους τους συνειδητούς πανεπιστημιακούς δασκάλους πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και αφιέρωσης στις αξίες, τις αρχές και την αποστολή του Δημοσίου Πανεπιστημίου.

Συγκεκριμένα το Άρθρο 1 του Ν. 1268/82 για την Αποστολή των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, εξακολουθεί να ορίζει ότι:

1. Το Κράτος έχει την υποχρέωση να παρέχει την ανώτατη εκπαίδευση σε κάθε έλληνα πολίτη που το επιθυμεί, μέσα από τις διαδικασίες που ορίζονται κάθε φορά από το νόμο.

2. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), που έχουν ως αποστολή :

i) Να παράγουν και να μεταδίδουν τη

γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και να καλλιεργούν τις τέχνες.

ii) Να συντείνουν στη διαμόρφωση υπείθρων ανθρώπων με επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση και να παρέχουν τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.

iii) Να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.

3. Στα πλαίσια της αποστολής τους τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της ανάγκης για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση του λαού, ενώ το Άρθρο 2 για τις Ακαδημαϊκές Ελευθερίες και το Πανεπιστημιακό Άσυλο θεσπίζει ότι:

1. Η ακαδημαϊκή ελευθερία στη διδασκαλία και την έρευνα καθώς και η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών κατοχυρώνεται στα Α.Ε.Ι.

2. Δεν επιτρέπεται η επιβολή ορισμένων μόνον επιστημονικών απόψεων και ιδεών και η διεξαγωγή απόρρητης έρευνας.

3. (α) Όλοι οι εργαζόμενοι στα Α.Ε.Ι. όπως και οι φοιτητές είναι ελεύθεροι να εκφράζονται συλλογικά μέσα από τα συνδικαλιστικά τους όργανα που διενκολύνονται στη λειτουργία τους από τις Πανεπιστημιακές αρχές.

(β) Οι εκπρόσωποι των φοιτητών στα όργανα που προβλέπει ο νόμος εκλέγονται αναλογικά από ένα φοιτητικό σύλλογο που λειτουργεί ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου σε κάθε Τμήμα. Στα Τμήματα ή στις Σχολές που θα μετατραπούν σε Τμήματα με βάση την παρ. 1 του άρθρου 30 του νόμου αυτού, όπου κατά την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού λειτουργεί ήδη ένας φοιτητικός σύλλογος, ο σύλλογος αυτός και μόνο έχει την ευθύνη της εκλογής των παραπάνω εκπροσώπων.

4. Για την κατοχύρωση της ακαδημαϊκής ελευθερίας της ελεύθερης επιστημονικής αναζήτησης και της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών, αναγνωρίζεται το Πανεπιστημιακό Ασύλο...

5. Το Πανεπιστημιακό Ασύλο καλύπτει όλους τους χώρους των Α.Ε.Ι. και συνίσταται στην απαγόρευση επέμβασης της δημόσιας δύναμης στους χώρους αυτούς χωρίς την πρόσκληση ή άδεια του αρμόδιου οργάνου του Α.Ε.Ι., όπως αναφέρεται στη συνέχεια.

6. (α) Το όργανο αυτό είναι τριμερές και αποτελείται από τον Πρύτανη ή το νόμιμο αναπληρωτή του και ανά ένα εκπρόσωπο του Διδακτικού-Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) και των φοιτητών.

(β) Ο εκπρόσωπος του Δ.Ε.Π. μαζί με έναν αναπληρωτή είναι μέλη της Συγκλήτου και εκλέγονται από το σύνολο των συγκλητικών μελών του Δ.Ε.Π. Ο εκπρόσωπος των φοιτητών μαζί με τον αναπληρωτή του είναι μέλη της Συγκλήτου και εκλέγονται από το σύνολο των φοιτητών συγκλητικών.

(γ) Το όργανο αυτό αποφασίζει μόνο με ομοφωνία όλων των μελών του. Σε περίπτωση διαφωνίας συγκαλείται έκτακτα η Σύγκλητος του Α.Ε.Ι. την ίδια μέρα προκειμένου να αποφασίσει σχετικά. Η τελική απόφαση παίρνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των παρόντων.

7. Επέμβαση δημόσιας δύναμης χωρίς την άδεια του αρμόδιου οργάνου του Α.Ε.Ι. επιτρέπεται μόνον εφ' όσον διαπράττονται αυτόφωρα κακουρήματα ή αυτόφωρα εγκλήματα κατά της ζωής.

8. Οι παραβάτες των διατάξεων της παρ. 5 για το Πανεπιστημιακό Ασύλο τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον 6 μηνών μετά από έγκληση, του οργάνου της παρ. 6 ή της Συγκλήτου.

Αυτονόητο συμπέρασμα:

Πέρα από το χρέος αντίστασής μας στην

προϊούσα καταστροφή του Δημόσιου Πανεπιστημίου και υπεράσπισης των αρχών, των αξιών και της αποστολής του, είχαμε και έχουμε την απόλυτη ευθύνη με την ουσιαστική διδακτική, ερευνητική και διοικητική μας δουλειά ως πλήρως και αποχλειστικά αφοσιωμένων κι εργαζομένων σ' αυτό πανεπιστημιακών δασκάλων, να αναβαθμίσουμε την ποιότητα των σπουδών του αλλά και της έρευνας, με στόχο την ουσιαστική συμβολή μας στην αξιοβίωτη ολοκληρωμένη ανάπτυξη των πολιτών και του τόπου μας και όχι την ικανοποίηση των συμφερόντων του ασύδοτου ανταγωνισμού των παρζοσμιοποιημένων αγορών.

Αναφορές

- Ευρωπαϊκή Ένωση, «Συνθήκη περί ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (τελευταία έκδοση)». Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C325 της 24ης Δεκεμβρίου 2002.
- Ρόκος, Δ., «Η Πανεπιστημιακή Διανόηση στα χρόνια της χολέρας». Άρδην, Αθήνα, τ. Δεκέμβριος 2005-Φεβρουάριος 2006.
- Ρόκος, Δ., «Πολιτικές Αναπτυξης και Περιβάλλοντος. Από τη Θεωρία στην Πράξη». Πρακτικά Συνεδρίου HELECO 2005, Τ.Ε.Ε., Αθήνα, 2005 (και Εισαγωγή στο: Ρόκος Δ. (εισ.-επιμ.) *Περιβάλλον και Ανάπτυξη. Διαλεκτικές Σχέσεις και Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις*, Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα, 2005, σ. 255).
- Ρόκος, Δ., *Νόμος Πλαίσιο 1268/82. Πριν. Κατά και Μετά Είκοσι Έτη*, Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα, 2003, σ. 323.
- Ρόκος, Δ., *Από τη «βίωση» ή «αειφόρο» στην Αξιοβίωτη Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη*, Α.Α. Λιβάνης, Αθήνα, 2003α, σ. 551.
- Ρόκος, Δ., «Η Φύση, η Αποστολή και ο Δημοσιος Χαρακτήρας του Πανεπιστημίου Σήμερα», 1997 (στο: Ρόκος, Δ. *Από τη «βίωση» ή «αειφόρο» στην Αξιοβίωτη Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη*», Α.Α. Λιβάνης, Αθήνα, 2003, σ. 551).
- Ρόκος, Δ., «Το τέλος του Πανεπιστημίου (!) ή το Πανεπιστήμιο στην εποχή της "Λευκής Βίβλου"», 1997 (στο: Ρόκος, Δ. *Νόμος Πλαίσιο 1268/82 για την*

Ανώτατη Παιδεία. Πριν, Κατά και Μετά Είκοσι Έτη, Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα, 2003, σ. 323).
Ροκος, Δ., «Η ρήτρα της "μάλλον ευνοούμενης" θέσης και η επαμφοτερίζουσα στάση των διανοουμένων και καλλιτεχνών. Μια συμβολή στον επαναπροσ-

διορισμό των όρων, των εννοιών και των ευθι-
νών» (στο: ΠΑ.ΠΟ.Κ. *Θέση και Στάση των διανο-
ουμένων-καλλιτεχνών σήμερα*, Πρακτικά Δημό-
σιας Συζήτησης, Αθήνα, 1993).